

ชื่อเรื่อง	ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
ผู้รายงาน	นายไพโรจน์ คชนทองสุวรรณ
สถานศึกษา	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอหาดใหญ่
ปีการศึกษา	2565

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อจัดทำระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กศน.ตำบล ที่จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 สังกัด กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวน 13 ตำบล ประกอบด้วย ครูผู้สอน จำนวน 30 คน และผู้เรียน จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 47 คน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย สถิติวิเคราะห์ แบบสอบถาม จำนวน 30 คน แบบประเมินความพึงพอใจ จำนวน 30 คน และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 30 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ (SPSS) ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากการศึกษาสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อจัดทำระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีความเหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 เพราะสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา และสามารถมีปฏิสัมพันธ์ผ่านการคุยปรึกษากันผ่านระบบออนไลน์ได้ง่ายและสะดวก
2. ผลการจัดทำระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน. อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งดำเนินการภายใต้ทฤษฎีการออกแบบของ ADDIE Model องค์กรประกอบ ดังนี้

2.1 ระบบสมาชิก คือ ระบบบริหารจัดการสมาชิก และสิทธิการใช้งานระบบที่กำหนดสิทธิการใช้งาน รายละเอียด ดังนี้

- (1) Admin ผู้ดูแลระบบ ทำหน้าที่ดูแลระบบ และกำหนดสิทธิ์การเข้าใช้ระบบ
- (2) User ผู้ใช้งานระบบแบ่งประเภทได้ ดังนี้

Teacher (ครูผู้สอน) ทำหน้าที่ในการจัดทำข้อบ่งชี้เนื้อหา บทเรียนต่าง ๆ เข้าระบบ เช่น ใบความรู้ ใบงาน สื่อการเรียนรู้ แบบทดสอบการวัดและประเมินผล ให้คะแนน ตรวจสอบใบงาน ผู้เรียน ตอบคำถาม และสนทนากับผู้เรียน รวมถึงการออกวุฒิบัตรสำหรับผู้เรียนที่จบหลักสูตร

Student (ผู้เรียน) ผู้เรียนที่สมัครเรียนตามหลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 เพื่อเข้าเรียนรู้ตามบทเรียนต่าง ๆ รวมทั้งการทำใบงาน และทดสอบตามที่ครูผู้สอนกำหนด รวมถึงการวัดและการประเมินผลการจบหลักสูตรตามที่กำหนด

2.2 ระบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ คือ ระบบการจัดการเรียนรู้สำหรับกำหนดข้อบ่งชี้เนื้อหา (Content) สื่อการเรียนรู้ (Instructional Media) ข้อบ่งชี้เนื้อหา และสื่อการเรียนรู้ เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ เพราะครูผู้สอนได้จัดรวบรวมไว้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เวลาส่วนใหญ่ได้ศึกษาและค้นคว้าด้วยตนเอง รวมถึงวิธีการวัดและประเมินผล กำหนดให้ User ผู้ใช้งานระบบในระดับต่าง ๆ ดังนี้

(1) User ผู้ใช้งานระบบ ในระดับTeacher (ครูผู้สอน) ทำหน้าที่ในการนำข้อบ่งชี้เนื้อหา บทเรียนต่าง ๆ เข้าระบบ เช่น ใบความรู้ ใบงาน สื่อการเรียนรู้ แบบทดสอบการวัดและประเมินผล ให้คะแนน ตรวจสอบใบงานผู้เรียน ตอบคำถามและสนทนากับผู้เรียน รวมถึงการออกวุฒิบัตรสำหรับผู้เรียนที่จบหลักสูตร

(2) User ผู้ใช้งานระบบ ในระดับ ผู้เรียน ซึ่งจะเป็นผู้ใช้งานในระบบต่าง ๆ ได้แก่ การลงทะเบียนเรียน การศึกษารายละเอียดหลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 แบบคัดกรองความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เพื่อกำหนดเข้าถึงเข้าถึงเครื่องมือสำหรับใช้คัดกรองความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนเรียน การเข้าถึงบทเรียน 13 บทเรียน การเข้าถึงเครื่องมือสำหรับใช้ในการประเมินผลผู้เรียนตามเกณฑ์การจบของหลักสูตร และการขอจบหลักสูตร เพื่อเข้าถึงช่องทางการขอเอกสารหลักฐานการศึกษาเมื่อจบหลักสูตร ผู้เรียนสามารถขอจบหลักสูตร

2.3 ระบบจัดการการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ เป็นส่วนส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีการติดต่อสื่อสารกันทั้งระหว่างครูผู้สอน – ผู้เรียน, และผู้เรียน – ผู้เรียน

3. ผลการจัดทำคู่มือการใช้งานระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สำหรับครูผู้สอนและผู้เรียน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาผลการใช้ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผลการใช้ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดังกล่าว พบว่า ผู้เรียนสภาพที่ 1 เมืองไทยของเรา โดยเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ประกอบด้วยคำหลัก จำนวน 20 คำ และคำเสริมที่เกี่ยวข้องกับสภาพ จำนวน 13 คำ ซึ่งผู้เรียนต้องผ่านการเรียนรู้ ในสภาพที่ 1 ตามขอบข่ายเนื้อหาที่กำหนด และเลือกเรียนเพิ่มเติมอีก 11 สภาพ รวม 12 สภาพ และคำหลักไม่น้อยกว่า 800 คำ

การเรียนรู้หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ผ่านระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS ผู้เรียนสามารถฟังและพูดคำหลักและคำเสริมในแต่ละสภาพได้ แต่ยังคงไม่สามารถอ่านและเขียนคำหลักและคำเสริมได้

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนและผู้เรียนต่อการใช้ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1. ครูผู้สอน

ผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจส่วนใหญ่เห็นว่าคู่มือการใช้งานระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สำหรับครูผู้สอน มีความเหมาะสมในภาพรวม ระดับมาก (\bar{X} = 2.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ขนาดเล่มของคู่มือเหมาะสม กะทัดรัด รูปแบบตัวอักษรอ่านง่าย และสวยงาม และความรู้จากคู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์ออฟไลน์ได้ มีความเหมาะสม ระดับมาก (\bar{X} = 3.00) นอกจากนี้ การลำดับเนื้อหาของคู่มือช่วยให้ครูผู้สอน และผู้เรียนเข้าใจต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของหลักสูตร และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ให้กับประชาชนทั่วไปที่สนใจเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ มีความเหมาะสม ระดับมาก (\bar{X} = 2.95)

ผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจส่วนใหญ่คิดจะนำระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่รับผิดชอบ ร้อยละ 95.00 ที่จะสามารถแก้ไขปัญหา อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ได้ ร้อยละ 85.00 และยังช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ดีขึ้น ร้อยละ 95.00 จึงคิดว่าระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถนำไปพัฒนาในการจัดการเรียนรู้ในหลักสูตรต่าง ๆ ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ ได้ร้อยละ 95.00

2. ผู้เรียน

ผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจส่วนใหญ่เห็นว่าคู่มือการใช้งานระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สำหรับผู้เรียน มีความเหมาะสมในภาพรวม ระดับมาก (\bar{X} = 3.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รูปแบบตัวอักษรอ่านง่าย และสวยงาม การจัดเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน สอดคล้องและเชื่อมโยงกันดี การลำดับเนื้อหาของคู่มือช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ของหลักสูตร และคู่มือนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ให้กับประชาชนทั่วไปที่สนใจในเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ มีความเหมาะสม ระดับมาก (\bar{X} = 3.00) นอกจากนี้ คู่มือนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ให้กับประชาชนทั่วไปที่สนใจในเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ และความรู้จากคู่มือสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในรูปแบบออนไลน์ออฟไลน์ได้มีความเหมาะสม ระดับมาก (\bar{X} = 2.90)

ผู้ตอบแบบประเมินความพึงพอใจส่วนใหญ่จะศึกษาเรียนรู้หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 บูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบเดิมร่วมกับผ่านระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ร้อยละ 60 ซึ่งระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS จะสามารถแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่อการจัดการเรียนรู้ของตนเองได้ และช่วยให้ตนเองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ดีขึ้น จึงคิดว่าระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนได้

จากผลการประเมินความพึงพอใจของทั้งผู้สอนและผู้เรียนจะเห็นว่า ทั้งคู่มือของครูผู้สอน และผู้เรียนเพื่อใช้ประกอบการเรียนด้วยระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นั้นอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เพราะคู่มือเข้าใจได้ง่ายและสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนด้วยระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทั้งผู้สอนและผู้เรียนเมื่อนำระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ก็มีความพึงพอใจในระดับมาก เพราะสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

1.1 ควรมีการจัดทำหลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อนำมาจัดทำเป็นบทเรียนในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์

1.2 แพลตฟอร์มระบบบริหารการจัดการเรียนรู้ LMS (Learning Management System) ซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ทำหน้าที่บริหารจัดการเรียนการสอนผ่านเว็บ และการที่จะได้มาซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดระบบ LMS ที่สมบูรณ์นั้นจำเป็นต้องมีซอฟต์แวร์เข้ามาช่วยสนับสนุน ซึ่งมีทั้งซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นโดยสถาบันการศึกษา ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (Chula Online), เชียงใหม่ออนไลน์ (Cmu Online), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (Maxlearn) และซอฟต์แวร์ที่เป็น Open source ได้แก่ Moodle, Atutor,

Claroline, Learnloop, Splearn, Vclass เป็นต้น ดังนั้น ในการจัดทำระบบการจัดการศึกษา จึงมีข้อจำกัดต่าง ๆ จึงต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ในการเลือกซอฟต์แวร์เข้ามาช่วยสนับสนุน ซึ่งอาจจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมาได้

1.3 แนวปฏิบัติสำหรับ กศน.ตำบล ที่ต้องการจัดการเรียนรู้โดยระบบ LMS สามารถปฏิบัติได้ โดยต้องมีความพร้อมด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และด้านการจัดการ Server สามารถติดตั้งโปรแกรม ระบบการบริหารจัดการเรียนรู้ LMS ได้ด้วยตนเอง และจะต้องสามารถสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ และเปิดใช้เพื่อจัดการเรียนการรู้ร่วมระหว่างสถานศึกษา สำหรับสถานศึกษาที่ยังไม่มีความพร้อม ด้านระบบเครือข่าย และการจัดการ Server ได้ด้วยตัวเอง สามารถประสานงานกับหน่วยงานเครือข่าย เช่น สำนักงานศึกษาธิการประจำภาคต่าง ๆ

1.4 ในการใช้ระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ LMS นี้ การจะทำให้การใช้งานบรรลุวัตถุประสงค์ ได้เป็นอย่างดีนั้น ฝ่ายบริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในองค์กรจะต้องมีการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน ไว้อย่างพอเพียง ไม่ว่าจะเป็นฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และการเชื่อมต่อเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไว้คอยให้บริการในการสนับสนุนให้บุคลากร และผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ระบบได้อย่างสะดวกและทั่วถึง อีกทั้ง ต้องมีการสนับสนุนทางทักษะ เช่น การฝึกอบรมการใช้งานทั้งในระบบพื้นฐาน และขั้นสูง แก่บุคลากรอย่างทั่วถึงกัน ก็จะเป็นอีกทางหนึ่งอันจะทำให้ระบบเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการใช้งาน และมีแรงจูงใจที่จะพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

1.5 ครูผู้สอนจะต้องเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ให้เนื้อหาแก่ผู้เรียน มาเป็นผู้ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่ผู้เรียนไปพร้อมกับการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จากระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ ทั้งนี้ หมายถึง การที่ผู้สอนควรมีความพร้อมทางด้านทักษะคอมพิวเตอร์ และรับผิดชอบต่อการสอนมีความใส่ใจกับผู้เรียนโดยไม่ทิ้งผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อเนืองที่สำคัญต่อไป

2.1 กศน.อำเภอหาดใหญ่ นำผลการศึกษาเรื่อง การจัดทำระบบการจัดการศึกษาออนไลน์ HATYAINFE LMS หลักสูตรการรู้หนังสือไทย พุทธศักราช 2557 ของ กศน.อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในรูปแบบออนไลน์ อย่างเป็นระบบต่อไป

2.2 กศน.อำเภอหาดใหญ่ ต้องส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรสังกัดได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และร่วมกันเสนอแนวทางประกอบการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยในรูปแบบออนไลน์ เพื่อส่งผลต่อผู้เรียนและผู้รับบริการให้มีคุณภาพต่อไป